

372

Besluit van 25 juli 1983, houdende wijziging van een aantal inrichtings- en eindexamenbesluiten (o.m. inzake de leraarlessen, een certificatenregeling en een vrijstellingsregeling)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de staatssecretaris van onderwijs en wetenschappen, drs. N. J. Ginjaar-Maas, mede namens Onze minister van landbouw en visserij, van 24 juni 1983, nr. 4271/3163, centrale directie Wetgeving en Juridische Zaken;

Gelet op de artikelen 22, 23, 29, 60 en 61 van de Wet op het voortgezet onderwijs (Stb. 1967, 387);

De Onderwijsraad gehoord (advies van 5 juli 1983, nr. O.R. 3285);

De Raad van State gehoord (advies van 14 juli 1983, no. WO 5.83.0359/08.3.28);

Gezien het nader rapport van de voornoemde staatssecretaris, mede namens Onze minister van landbouw en visserij, van 15 juli 1983, nr. 4434/3163, centrale directie Wetgeving en Juridische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Besluit dagscholen v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o. (Stb. 1967, 526)¹ wordt gewijzigd als volgt:

A. Na artikel 34a wordt een artikel 34b ingevoegd, luidende:

Artikel 34b

Het bevoegd gezag kan ten aanzien van een leerling die in een voorafgaand schooljaar definitief voor het eindexamen aan de school dan wel aan een gelijksoortige school is afgewezen, op verzoek van diens ouders, voogden of verzorgers goedkeuren dat hij wordt vrijgesteld van het volgen van onderwijs in een of meer vakken, met dien verstande dat geen vrijstelling wordt gegeven ten aanzien van een vak waarvoor de leerling bij dat eindexamen een eindcijfer van lager dan 6 heeft behaald.

B. In artikel 37, eerste en tweede lid, wordt « $L = 31 \times n + a + p$ » gelezen:
 $L = 0.959 \times (31 \times n + a + p)$.

C. In artikel 37, tweede lid wordt « $L = 1\frac{1}{2} l$ » gelezen:
 $L = 0.959 \times 1\frac{1}{2} l$.

D. In artikel 39 wordt « $L = 1\frac{1}{4} l$ » gelezen:
 $L = 0.959 \times 1\frac{1}{4} l$.

E. Artikel 40, tweede lid, wordt gelezen:

2. Leerlingen die aan de herkansing van het eindexamen van het voorafgaande schooljaar deelnemen alsmede leerlingen die voor 1 augustus van het desbetreffende schooljaar 16 jaar of ouder zijn en die in een voorafgaand schooljaar al dan niet met goed gevolg eindexamen aan de school of een gelijksoortige school hebben afgelegd, worden slechts meegeteld voor zover Onze minister zulks bij nader te stellen regelen bepaalt.

F. In artikel 42, eerste en tweede lid, wordt « $L = S + 1,05 I$ » gelezen:
 $L = 0,959 \times (S + 1,05 I)$,

G. In artikel 42, tweede lid, wordt « $L = 1\frac{1}{2} I$ » gelezen:
 $L = 0,959 \times 1\frac{1}{2} I$ en wordt « $L = 1\frac{1}{4} I$ » tweemaal gelezen:
 $L = 0,959 \times 1\frac{1}{4} I$.

H. In artikel 42, vierde lid, wordt « $L = S + 1,03 I + a$ » gelezen:
 $L = 0,959 \times (S + 1,03 I + a)$.

ARTIKEL II

Het Eindexamenbesluit dagscholen v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o. (Stb. 1979, 190)² wordt gewijzigd als volgt:

A. Na artikel 11b wordt een artikel 11c ingevoegd, luidende:

Artikel 11c

1. Een kandidaat die krachtens artikel 34b van het Besluit dagscholen v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o. is vrijgesteld van het volgen van onderwijs in een of meer examenvakken, is vrijgesteld van het afleggen van eindexamen in die vakken.

2. Een voor een voorafgaand eindexamen definitief afgewezen kandidaat, ten aanzien van wie artikel 34b van het Besluit dagscholen v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o. geen toepassing heeft gevonden, legt eindexamen in alle examenvakken af.

B. Het opschrift van hoofdstuk VI wordt gelezen:

Uitslag, herkansing, uitreiking van diploma's en certificaten

C. In artikel 33 wordt de punt achter de eerste volzin vervangen door een komma. Vervolgens wordt daaraan toegevoegd:
met inachtneming van het bepaalde in artikel 11c.

D. In artikel 34, eerste lid, wordt in plaats van «de artikelen 35, 36 en 37» gelezen:
de artikelen 35, 36, 37 en 37a.

E. Na artikel 37 wordt een artikel 37a ingevoegd, luidende:

Artikel 37a

1. De kandidaat bedoeld in artikel 11c, eerste lid, is geslaagd voor het eindexamen indien hij bij dit eindexamen en de voorgaande eindexamens aan de school of aan een gelijksoortige school een eindcijfer van 6 of meer heeft behaald voor alle vakken die te zamen voldoen aan respectievelijk de artikelen 5, 6, 7 of 8. *

2. De kandidaat bedoeld in artikel 11c, tweede lid, is geslaagd voor het eindexamen:

a. indien de eindcijfers, behaald bij dit eindexamen, voldoen aan respectievelijk de artikelen 35, eerste lid, 36, eerste lid, of 37, eerste lid dan wel,

b. indien hij bij dit eindexamen en de voorgaande eindexamens aan de school of aan een gelijksoortige school een eindcijfer van 6 of meer heeft behaald voor alle vakken die te zamen voldoen aan respectievelijk de artikelen 5, 6, 7 of 8.

3. In het geval dat een kandidaat volgens het voorgaande lid onder a is geslaagd, kan hij er voor kiezen dat het door hem behaalde eindcijfer op de eindcijferlijst wordt vervangen door een hoger eindcijfer, door hem bij een voorgaand eindexamen aan de school of aan een gelijksoortige school behaald.

4. Onder de voorgaande eindexamens, bedoeld in dit artikel, zijn niet begrepen de eindexamens, afgelegd vóór de eindexamens van het schooljaar 1982-1983.

F. In artikel 38, zevende lid, wordt in plaats van «37» gelezen: 37a.

G. Na artikel 39 wordt een artikel 39a ingevoegd, luidende:

Artikel 39a

Aan de definitief afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor een of meer vakken een eindcijfer van 6 of meer heeft behaald, wordt met het oog op het bepaalde in artikel 44, tweede lid, van het Eindexamenbesluit avondscholen v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o. en artikel 39, zesde en zevende lid, van het Besluit staatsexamens v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o. 1978, een certificaat uitgereikt. Het certificaat vermeldt het vak of de vakken waarvoor hij een eindcijfer van 6 of meer heeft behaald, het voor dat vak of die vakken behaalde eindcijfer, de cijfers, behaald voor het schoolonderzoek en voor het schriftelijk examen daarin, de soort van school waaraan het examen heeft plaatsgevonden, alsmede de datum waarop de definitieve uitslag van het examen is vastgesteld.

ARTIKEL III

Het Besluit avondscholen v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-m.e.a.o. (Stb. 1979, 188)³ wordt gewijzigd als volgt:

A. In artikel 19 wordt « $L = 52 + 0.05 II$ » gelezen:
 $L = 0,959 \times (52 + 0.05 II)$

B. In artikel 20 wordt « $L = 40 + 0.05 II$ » gelezen:
 $L = 0,959 \times (40 + 0.05 II)$

C. In artikel 21 wordt « $L = 74 + 0.05 II$ » gelezen:
 $L = 0,959 \times (74 + 0.05 II)$

D. In artikel 22 wordt « $L = 34 + 0.049 II$ » gelezen:
 $L = 0,959 \times (34 + 0.049 II)$

E. In artikel 23 wordt « $L = 18 + 0.48 II$ » gelezen:
 $L = 0,959 \times (18 + 0.048 II)$

F. In artikel 24 wordt « $L = 0.083 II$ » gelezen:
 $L = 0,959 \times 0,083 II$

ARTIKEL IV

In het Eindexamenbesluit avondscholen v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o. (Stb. 1979, 189)³ wordt aan artikel 44, tweede lid, een volzin toegevoegd, luidende:

Voor de toepassing van het bepaalde in de voorgaande volzin worden met certificaten gelijkgesteld certificaten als bedoeld in artikel 39a van het Eindexamenbesluit dagscholen v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o., met dien verstande dat indien een kandidaat voor het diploma v.w.o. een certificaat, behaald aan een dagschool overlegt, het betrokken diploma eerst wordt uitgereikt indien hij met gunstig gevolg deeleindexamen heeft afgelegd in een eindexamenvak meer dan krachtens de artikelen 5, 6 of 7 voor het desbetreffende diploma is voorgeschreven.

ARTIKEL V

Het Besluit staatsexamens v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o. (Stb. 1978, 623)⁴ wordt gewijzigd als volgt:

A. Artikel 39, derde lid, wordt gelezen:

3. Afgifte op grond van het eerste en tweede lid van een diploma v.w.o. waarop zes vakken staan vermeld, vindt uitsluitend plaats indien betrokkene geen certificaat, behaald aan een dagschool, overlegt en indien hij tevens in alle zes op het diploma vermelde vakken is geëxamineerd na afloop van het kalenderjaar waarin hij de leeftijd van 20 jaren heeft bereikt. Indien de kandidaat een certificaat, behaald aan een dagschool, overlegt, wordt hem het diploma v.w.o. eerst uitgereikt indien hij met gunstig gevolg deelstaats-examen heeft afgelegd in een zevende vak dat tezamen met de vakken waarvoor hij een certificaat of een bewijs van vrijstelling overlegt, een staatsexamen als bedoeld in artikel 5 vormt. Op het diploma, bedoeld in de voorgaande volzin, staan zeven vakken vermeld.

B. In artikel 39, zesde lid, wordt tussen «certificaten als bedoeld in» en «artikel 43» ingevoegd:

artikel 39a van het Eindexamenbesluit dagscholen v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o. of in

C. Artikel 39, zevende lid onder a, wordt gelezen:

a. een certificaat, als bedoeld in artikel 39a van het Eindexamenbesluit dagscholen v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o. of in artikel 43 van het Eindexamenbesluit avondscholen v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o. dan wel

ARTIKEL VI

Het Besluit l.b.o./l.a.v.o. (Stb. 1973, 167)⁵ wordt gewijzigd als volgt:

A. Artikel 17 wordt gelezen:

Artikel 17

1. Het bevoegd gezag kan klassen vormen, splitsen en samenvoegen, en groepen vormen, met inachtneming van de volgende leden.

2. Het totale aantal leraarlessen wordt berekend volgens de formule

$$L = \frac{l}{a} \times \frac{r+s}{2r}, \text{ waarbij:}$$

L = het totale aantal leraarlessen;

l = het aantal leerlinglessen in het desbetreffende schooljaar, dat berekend wordt door het aantal leerlingen dat op 1 september als werkelijk schoolgaand is ingeschreven te vermenigvuldigen met het aantal wekelijkse lessen dat door hen wordt gevolgd;

a = het aantal leerlinglessen in het schooljaar 1982/1983, gedeeld door het aantal leraarlessen in dat schooljaar, welke deling wordt vermenigvuldigd met $\frac{r^1+s^1}{2r^1}$. De uitkomst van deze berekening van a wordt vermenigvul-

digd met 1,035.

r^1 en r staan voor: het aantal leerlingen dat op 1 september van het schooljaar 1981/1982 onderscheidenlijk het voorafgaande schooljaar als werkelijk schoolgaand was ingeschreven;

s^1 en s staan voor: het aantal leerlingen dat op 1 februari van het schooljaar 1981/1982 onderscheidenlijk het voorafgaande schooljaar als werkelijk schoolgaand was ingeschreven.

De uitkomst van de formule $L = \frac{l}{a} \times \frac{r+s}{2r}$ wordt naar boven afgerond op het naastbij gelegen gehele getal, met dien verstande dat ten aanzien van $\frac{r+s}{2r}$ geen afronding plaatsvindt.

De uitkomst van a wordt naar boven afgerond tot op 2 decimalen, met dien verstande dat ten aanzien van $\frac{r^1+s^1}{2r^1}$ geen afronding plaatsvindt.

3. Het aantal leerlinglessen bedoeld in het voorgaande lid onder a wordt berekend door het aantal leerlingen dat op 1 september van het genoemde schooljaar als werkelijk schoolgaand was ingeschreven, te vermenigvuldigen met het aantal wekelijkse lessen dat door hen wordt gevolgd.

4. Onze minister kan in bijzondere gevallen, dan wel in verband met de aard van het onderwijs, afwijken van het bepaalde in het eerste en tweede lid.

B. In artikel 18, eerste lid, onder a , wordt in plaats van «13,4» gelezen: 13,2.

C. Artikel 35 wordt gelezen:

Artikel 35

Tot een nader door Ons te bepalen tijdstip gelden in afwijking van artikel 17 voor het lager landbouwonderwijs de volgende bepalingen.

1. Het bevoegd gezag kan klassen splitsen, mits:

- het aantal leerlingen in de betreffende klasse 28 of meer, en het totale aantal leerlingen in de overige klassen meer dan 80 bedraagt;
- het aantal leerlingen per klas of groep niet groter wordt dan 33;
- het aantal leerlingen per klas of groep voor de lessen techniek, met inbegrip van lessen, niet groter wordt dan 12, en voor vakvaardigheid niet groter wordt dan 13.

2. Het totale aantal leraarlessen wordt berekend volgens de formule

$$L = \frac{l \times a}{g^1} \times \frac{r+s}{2r}, \text{ waarbij}$$

L = het totale aantal leraarlessen;

l = is het aantal leerlingen in het desbetreffende schooljaar;

a = het aantal wekelijkse leerlinglessen;

g^1 = de gemiddelde groepsgrootte in het voorafgaande schooljaar vermenigvuldigd met 1,035. De gemiddelde groepsgrootte wordt berekend door het aantal leraarlessen dat per 1 september 1982 werkelijk werd benut, te delen door het produkt van het aantal op die datum uitgeschreven leerlingen $\times 30$. De uitkomst van deze berekening wordt vermenigvuldigd met $\frac{r^1+s^1}{2r^1}$. De uitkomst van deze berekening vermenigvuldigd met 1,035 geeft g^1 .

r^1 en r staan voor: het aantal leerlingen dat op 1 september van het schooljaar 1981/1982 onderscheidenlijk het voorafgaande schooljaar als werkelijk schoolgaand was ingeschreven.

s^1 en s staan voor: het aantal leerlingen dat op 1 februari van het schooljaar 1981/1982 onderscheidenlijk het voorafgaande schooljaar als werkelijk schoolgaand was ingeschreven.

De uitkomst van L wordt naar boven afgerond op het naastbij gelegen gehele aantal, met dien verstande dat ten aanzien van $\frac{r+s}{2r}$ geen afronding plaatsvindt.

3. Onze minister kan in verband met de aard van het onderwijs nadere voorschriften geven ten aanzien van de splitsing en samenvoeging van klassen en de vorming van groepen.

4. Onze minister kan in bijzondere gevallen afwijken van de onder 1 genoemde bepalingen.

ARTIKEL VII

Het Besluit m.t.o. (Stb. 1978, 631)⁶ wordt gewijzigd als volgt:

A. Artikel 18 wordt gelezen:

Artikel 18

1. Het bevoegd gezag kan klassen vormen, splitsen en samenvoegen, en groepen vormen, met inachtneming van de volgende leden.

2. Het totale aantal leraarlessen wordt berekend volgens de formule

$$L = \frac{l}{a} \times \frac{r+s}{2r}, \text{ waarbij}$$

L = het totale aantal leraarlessen;

l = het aantal leerlinglessen in het desbetreffende schooljaar, dat berekend wordt door het aantal leerlingen dat op 1 september als werkelijk schoolgaand is ingeschreven te vermenigvuldigen met het aantal wekelijkse lessen dat door hen wordt gevolgd;

a = het aantal leerlinglessen in het schooljaar 1982/1983, gedeeld door het aantal leraarlessen in dat schooljaar, welke deling wordt vermenigvuldigd met $\frac{r^1 + s^1}{2r^1}$. De uitkomst van deze berekening van a wordt vermenigvuldigd met 1,041;

r^1 en r staan voor: het aantal leerlingen dat op 1 september van het schooljaar 1981/1982 onderscheidenlijk het voorafgaande schooljaar als werkelijk schoolgaand was ingeschreven;

s^1 en s staan voor: het aantal leerlingen dat op 1 februari van het schooljaar 1981/1982 onderscheidenlijk het voorafgaande schooljaar als werkelijk schoolgaand was ingeschreven.

De uitkomst van de formule $L = \frac{l}{a} \times \frac{r+s}{2r}$ wordt naar boven afgerond op

het naastbij gelegen gehele getal, met dien verstande dat ten aanzien van $\frac{r+s}{2r}$ geen afronding plaatsvindt.

De uitkomst van a wordt naar boven afgerond tot op 2 decimalen, met dien verstande dat ten aanzien van $\frac{r^1 + s^1}{2r^1}$ geen afronding plaatsvindt.

3. Het aantal leerlinglessen bedoeld in het voorgaande lid onder a , wordt berekend door het aantal leerlingen dat op 1 september van het genoemde schooljaar als werkelijk schoolgaand was ingeschreven, te vermenigvuldigen met het aantal wekelijkse lessen dat door hen wordt gevolgd.

4. Bij de berekening van het aantal leerlingen worden leerlingen die reeds in een voorafgaand schooljaar al dan niet met goed gevolg het eindexamen van dezelfde afdeling aan de school of aan een gelijksoortige school hebben afgelegd, slechts meegeteld voor zover Onze minister zulks bij nader te stellen regelen bepaalt.

5. Onze minister kan in bijzondere gevallen dan wel in verband met de aard van het onderwijs, afwijken van het bepaalde in het eerste en tweede lid.

B. In hoofdstuk III wordt na § 4 een § 5 ingevoegd, luidende:

§ 5. Afwijking van de lessentabellen

Artikel 18a

1. Het bevoegd gezag kan ten aanzien van een minderjarige leerling die in een voorafgaand schooljaar definitief voor het eindexamen van dezelfde afdeling aan de school dan wel aan een gelijksoortige school is afgewezen, op verzoek van diens ouders, voogden of verzorgers goedkeuren dat hij wordt vrijgesteld van het volgen van onderwijs in een of meer vakken, met dien verstande dat geen vrijstelling wordt gegeven ten aanzien van een vak waarvoor de leerling bij dat eindexamen een eindcijfer van lager dan 6 heeft behaald.

2. Ingeval de leerling meerderjarig is, wordt een verzoek als bedoeld in het eerste lid, door hem zelf ingediend.

ARTIKEL VIII

Het Interim-eindexamenbesluit m.t.o. (Stb. 1972, 502) wordt gewijzigd als volgt:

A. In artikel 1 wordt de definitie van «school» gelezen: een middelbaar technische dagschool, een middelbaar technische avondschoon of een door Onze minister aangewezen, tot het middelbaar technisch onderwijs behorende cursus;

B. Na artikel 10 worden drie artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 10a

1. Een kandidaat voor het eindexamen van een middelbaar technische dagschool die krachtens artikel 18a van het Besluit m.t.o. is vrijgesteld van het volgen van onderwijs in een of meer examenvakken, is vrijgesteld van het afleggen van eindexamen in die vakken.

2. Een kandidaat voor het eindexamen van een middelbaar technische dagschool die voor een voorafgaand eindexamen definitief is afgewezen en ten aanzien van wie artikel 18a van het Besluit m.t.o. geen toepassing heeft gevonden, legt eindexamen in alle examenvakken af.

Artikel 10b

1. De kandidaat, bedoeld in artikel 10a, eerste lid, is geslaagd voor het eindexamen indien hij bij dit eindexamen en de voorgaande eindexamens aan de school of aan een gelijksoortige school een eindcijfer van 6 of meer heeft behaald voor alle vakken die te zamen een combinatie van examenvakken vormen volgens de geldende voorschriften.

2. De kandidaat bedoeld in artikel 10a, tweede lid, is geslaagd voor het eindexamen:

a. indien de eindcijfers behaald bij dit eindexamen, voldoen aan de voorschriften terzake van slagen, dan wel,

b. indien hij bij dit eindexamen en de voorgaande eindexamens aan de school of aan een gelijksoortige school een eindcijfer van 6 of meer heeft behaald voor alle vakken die te zamen een combinatie van examenvakken vormen volgens de geldende voorschriften.

3. In het geval dat een kandidaat volgens het voorgaande lid onder a is geslaagd, kan hij er voor kiezen, dat het door hem behaalde eindcijfer op de eindcijferlijst wordt vervangen door een hoger eindcijfer, door hem bij een voorafgaand eindexamen aan de school of aan een gelijksoortige school behaald.

4. Onder de voorgaande eindexamens bedoeld in dit artikel, zijn niet begrepen de eindexamens, afgelegd vóór de eindexamens van het schooljaar 1982-1983.

1. Aan de definitief afgewezen kandidaat die een middelbaar technische dagschool of een middelbaar technische avondschoon verlaat en die voor een of meer vakken een eindcijfer van 6 of meer heeft behaald, wordt een certificaat uitgereikt. Het certificaat vermeldt het vak of de vakken waarvoor hij een eindcijfer van 6 of meer heeft behaald, het voor dat vak of die vakken behaalde eindcijfer, de afdeling waaraan het eindexamen heeft plaatsgevonden alsmede de datum waarop de uitslag van het eindexamen is vastgesteld.

2. Voor het vak of de vakken, vermeld op het certificaat, wordt aan de kandidaat bij deelneming aan navolgende eindexamens van een gelijksoortige afdeling aan een middelbaar technische avondschoon vrijstelling verleend. De op het certificaat vermelde cijfers gelden bij navolgende eindexamens als eindcijfers.

ARTIKEL IX

Het Besluit m.h.n.o. (Stb. 1968, 388)⁷ wordt gewijzigd als volgt:

A. Artikel 46 wordt gelezen:

Artikel 46

1. Voor de afdelingen, genoemd in artikel 2, onder 2 tot en met 6, kan het bevoegd gezag klassen vormen, splitsen en samenvoegen, en groepen vormen met inachtneming van de volgende leden.

2. Het totale aantal leraarlessen wordt berekend volgens de formule

$$L = \frac{l}{a} \times \frac{r+s}{2r}, \text{ waarbij}$$

L = het totale aantal leraarlessen;

l = het aantal leerlinglessen in het desbetreffende schooljaar, dat berekend wordt door het aantal leerlingen dat op 1 september als werkelijk schoolgaand is ingeschreven te vermenigvuldigen met het aantal wekelijkse lessen dat door hen wordt gevolgd;

a = het aantal leerlinglessen in het schooljaar 1982/1983, gedeeld door het aantal leraarlessen in dat schooljaar, welke deling wordt vermenigvuldigd met $\frac{r^1 + s^1}{2r^1}$. De uitkomst van deze berekening van a wordt vermenigvuldigd

met 1,041.

r^1 en r staan voor: het aantal leerlingen dat op 1 september van het schooljaar 1981/1982 onderscheidenlijk het voorafgaande schooljaar als werkelijk schoolgaand was ingeschreven;

s^1 en s staan voor: het aantal leerlingen dat op 1 februari van het schooljaar 1981/1982 onderscheidenlijk het voorafgaande schooljaar als werkelijk schoolgaand was ingeschreven.

De uitkomst van de formule $L = \frac{l}{a} \times \frac{r+s}{2r}$ wordt naar boven afgerond op

het naastbij gelegen gehele getal, met dien verstande dat ten aanzien van $\frac{r+s}{2r}$ geen afronding plaatsvindt.

De uitkomst van a wordt naar boven afgerond tot 2 decimalen, met dien verstande dat ten aanzien van $\frac{r^1 + s^1}{2r^1}$ geen afronding plaatsvindt.

3. Het aantal leerlinglessen bedoeld in het voorgaande lid onder a wordt berekend door het aantal leerlingen dat op 1 september van het genoemde schooljaar als werkelijk schoolgaand was ingeschreven, te vermenigvuldigen met het aantal wekelijkse lessen dat door hen wordt gevolgd.

4. Bij de berekening van het aantal leerlingen worden leerlingen die voor 1 augustus van het desbetreffende schooljaar 16 jaar of ouder zijn, en die reeds in een voorafgaand schooljaar al dan niet met goed gevolg het eindexamen van dezelfde afdeling aan de school of aan een gelijksoortige

school hebben afgelegd, slechts meegeteld voor zover Onze minister zulks bij nader te stellen regelen bepaalt.

5. Onze minister kan in bijzondere gevallen, dan wel in verband met de aard van het onderwijs, afwijken van het bepaalde in het eerste en tweede lid.

B. In artikel 46a, eerste lid, wordt in plaats van « $L = 22,5 + 1,5.q^1 + 0,75.q^2 + p$ » gelezen:

$L = 0,959 \times (22,5 + 1,5.q^1 + 0,75.q^2 + p)$. Vervolgens wordt in plaats van « $L = 1,76.q^1 + 0,88.q^2$ » gelezen:

$L = 0,959 \times (1,76.q^1 + 0,88.q^2)$.

C. In artikel 46a wordt na het tweede lid een lid 2a ingevoegd, luidende:

2a. Bij de telling van het aantal leerlingen dat op 1 september van het desbetreffende schooljaar als werkelijk schoolgaand is ingeschreven, worden leerlingen die voor 1 augustus van dat schooljaar 16 jaar of ouder zijn, en die reeds in een voorafgaand schooljaar al dan niet met goed gevolg het eindexamen aan de afdeling van de school of aan een gelijksoortige afdeling van een andere school hebben afgelegd, slechts meegeteld voor zover Onze minister zulks bij nader te stellen regelen bepaalt.

D. In hoofdstuk III wordt na § 9 een § 9a ingevoegd, luidende:

§9a. *Afwijking van de lessentabellen*

Artikel 46b

Het bevoegd gezag kan ten aanzien van een leerling die in een voorafgaand schooljaar definitief voor het eindexamen aan de afdeling van de school of aan een gelijksoortige afdeling van een andere school is afgewezen, op verzoek van diens ouders, voogden of verzorgers goedkeuren dat hij wordt vrijgesteld van het volgen van onderwijs in een of meer vakken, met dien verstande dat geen vrijstelling wordt gegeven ten aanzien van een vak waarvoor de leerling bij dat eindexamen een eindcijfer van lager dan 6 heeft behaald.

ARTIKEL X

Het Eindexamenbesluit m.h.n.o. (Stb. 1973, 39)^a wordt gewijzigd als volgt:

A. Na artikel 6 wordt een artikel 6a ingevoegd, luidende:

Artikel 6a

1. Een kandidaat die krachtens artikel 46b van het Besluit m.h.n.o. is vrijgesteld van het volgen van onderwijs in een of meer examenvakken is vrijgesteld van het afleggen van eindexamen in die vakken.

2. Een voor een voorafgaand eindexamen definitief afgewezen kandidaat ten aanzien van wie artikel 46b van het Besluit m.h.n.o. geen toepassing heeft gevonden, legt eindexamen in alle examenvakken af.

B. In artikel 30, vijfde lid, wordt na «artikel 29» ingevoegd: en in de leden 6 tot en met 9

C. In artikel 30 wordt, onder vernummering van het zesde en zevende lid tot het tiende en elfde lid, na het vijfde lid vier nieuwe leden ingevoegd, luidende:

6. De kandidaat, bedoeld in artikel 6a, eerste lid, is geslaagd voor het eindexamen indien hij bij dit eindexamen en de voorgaande eindexamens aan de school of aan een gelijksoortige school een eindcijfer van 6 of meer heeft behaald voor alle vakken die te zamen voldoen aan respectievelijk B, C, D, E of G van bijlage I, hoofdstuk I, van de Eindexamenbeschikking m.h.n.o.

7. De kandidaat bedoeld in artikel 6a, tweede lid, is geslaagd voor het eindexamen:

a. indien de eindcijfers, behaald bij dit eindexamen, voldoen aan respectievelijk B, C, D, E of G van bijlage III van de Eindexamenbeschikking m.h.n.o. dan wel,

b. indien hij bij dit eindexamen en de voorgaande eindexamens aan de school of aan een gelijksoortige school een eindcijfer van 6 of meer heeft behaald voor alle vakken die te zamen voldoen aan respectievelijk B, C, D, E of G van bijlage I, hoofdstuk I, van de Eindexamenbeschikking m.h.n.o.

8. In het geval dat een kandidaat volgens het voorgaande lid onder a is geslaagd, kan hij er voor kiezen, dat het door hem behaalde eindcijfer op de eindcijferlijst wordt vervangen door een hoger eindcijfer, door hem bij een voorgaand examen aan de school of aan een gelijksoortige school behaald.

9. Onder de voorgaande eindexamens, bedoeld in de drie voorgaande leden, zijn niet begrepen de eindexamens, afgelegd vóór de eindexamens van het schooljaar 1982-1983.

D. In artikel 30b, wordt het cijfer 1. in het eerste lid geschrapt en vervalt het tweede lid.

E. Artikel 30c wordt gelezen:

Artikel 30c

Artikel 30, eerste en zesde tot en met elfde lid, is van overeenkomstige toepassing.

ARTIKEL XI

Het Besluit m.m.o. (Stb. 1968, 389)⁹ wordt gewijzigd als volgt:

A. Na artikel 9 wordt een artikel 9a ingevoegd, luidende:

Artikel 9a

Het bevoegd gezag kan ten aanzien van een leerling die in een voorafgaand schooljaar definitief voor het eindexamen aan de school dan wel aan een gelijksoortige school is afgewezen, op verzoek van diens ouders, voogden of verzorgers goedkeuren dat hij wordt vrijgesteld van het volgen van onderwijs in een of meer vakken, met dien verstande dat geen vrijstelling wordt gegeven ten aanzien van een vak waarvoor de leerling bij dat eindexamen een eindcijfer van lager dan 6 heeft behaald.

B. Artikel 11 wordt gelezen:

Artikel 11

1. Het bevoegd gezag kan klassen vormen, splitsen en samenvoegen, en groepen vormen met inachtneming van de volgende leden.

2. Het totale aantal leraarlessen wordt berekend volgens de formule

$$L = \frac{l}{a} \times \frac{r+s}{2r}, \text{ waarbij}$$

L = het totale aantal leraarlessen;

l = het aantal leerlinglessen in het desbetreffende schooljaar, dat berekend wordt door het aantal leerlingen dat op 1 september als werkelijk schoolgaand is ingeschreven te vermenigvuldigen met het aantal wekelijkse lessen dat door hen wordt gevolgd;

a = het aantal leerlinglessen in het schooljaar 1982/1983 gedeeld door het aantal leraarlessen in dat schooljaar, welke deling wordt vermenigvuldigd met $\frac{r^1 + s^1}{2r^1}$. De uitkomst van deze berekening van a wordt vermenig-

vuldigd met 1.041;

r^1 en r staan voor: het aantal leerlingen dat op 1 september van het schooljaar 1981/1982 onderscheidenlijk het voorafgaande schooljaar als werkelijk schoolgaand was ingeschreven;

s^1 en s staan voor: het aantal leerlingen dat op 1 februari van het schooljaar 1981/1982 onderscheidenlijk het voorafgaande schooljaar als werkelijk schoolgaand was ingeschreven.

De uitkomst van de formule $\frac{1}{a} \times \frac{r+s}{2r}$ wordt naar boven afgerond op het

naastbij gelegen gehele getal, met dien verstande dat ten aanzien van $\frac{r+s}{2r}$ geen afronding plaatsvindt.

De uitkomst van a wordt naar boven afgerond tot op 2 decimalen, met dien verstande dat ten aanzien van $\frac{r^1 + s^1}{2r^1}$ geen afronding plaatsvindt.

3. Het aantal leerlinglessen bedoeld in het voorgaande lid onder a wordt berekend door het aantal leerlingen dat op 1 september van het genoemde schooljaar als werkelijk schoolgaand was ingeschreven, te vermenigvuldigen met het aantal wekelijkse lessen dat door hen wordt gevolgd.

4. Bij de berekening van het aantal leerlingen worden leerlingen die reeds in een voorafgaand schooljaar al dan niet met goed gevolg het eindexamen aan de school of een gelijksoortige school hebben afgelegd, slechts meegeteld voor zover Onze minister zulks bij nader te stellen regelen bepaalt.

5. Onze minister kan in bijzondere gevallen, dan wel in verband met de aard van het onderwijs, afwijken van het bepaalde in het eerste en tweede lid.

ARTIKEL XII

Het Eindexamenbesluit m.m.o. (Stb. 1973, 38)⁹ wordt gewijzigd als volgt:

A. Na artikel 3 wordt een artikel 3a ingevoegd, luidende:

Artikel 3a

1. Een kandidaat die krachtens artikel 9a van het Besluit m.m.o. is vrijgesteld van het volgen van onderwijs in een of meer examenvakken, is vrijgesteld van het afleggen van eindexamens in die vakken.

2. Een voor een voorafgaand eindexamen definitief afgewezen kandidaat ten aanzien van wie artikel 9a van het Besluit m.m.o. geen toepassing heeft gevonden, legt eindexamens in alle eindexamenvakken af.

B. Na artikel 21 wordt een artikel 21a ingevoegd, luidende:

Artikel 21a

1. De kandidaat, bedoeld in artikel 3a, eerste lid, is geslaagd voor het eindexamen indien hij bij dit eindexamen en de voorgaande eindexamens aan de school of aan een gelijksoortige school een eindcijfer van 6 of meer heeft behaald voor alle vakken die te zamen voldoen aan artikel 3.

2. De kandidaat bedoeld in artikel 3a, tweede lid, is geslaagd voor het eindexamen:

a. indien de eindcijfers, behaald bij dit eindexamen, voldoen aan artikel 21, eerste lid, dan wel,

b. indien hij bij dit eindexamen en de voorgaande eindexamens aan de school of aan een gelijksoortige school een eindcijfer van 6 of meer heeft behaald voor alle vakken die te zamen voldoen aan artikel 3.

3. In het geval dat een kandidaat volgens het voorgaande lid onder a is geslaagd, kan hij er voor kiezen, dat het door hem behaalde eindcijfer op de eindcijferlijst wordt vervangen door een hoger eindcijfer, door hem bij een voorgaand eindexamen aan de school of aan een gelijksoortige school behaald.

4. Onder de voorgaande eindexamens, bedoeld in dit artikel, zijn niet begrepen de eindexamens, afgelegd vóór de eindexamens van het schooljaar 1982-1983.

C. In artikel 24, derde lid, wordt in plaats van «de in artikel 21, tweede lid, genoemde normen» gelezen:

de in artikel 21, tweede lid, en artikel 21a genoemde normen.

ARTIKEL XIII

Het Besluit dagscholen m.e.a.o. (Stb. 1968, 390)¹⁰ wordt gewijzigd als volgt:

A. Na artikel 9 wordt een artikel 9a ingevoegd, luidende:

Artikel 9a

Het bevoegd gezag kan ten aanzien van een leerling die in een voorafgaand schooljaar definitief voor het eindexamen aan de school dan wel aan een gelijksoortige school is afgewezen, op verzoek van diens ouders, voogden of verzorgers goedkeuren dat hij wordt vrijgesteld van het volgen van onderwijs in een of meer vakken, met dien verstande dat geen vrijstelling wordt gegeven ten aanzien van een vak waarvoor de leerling bij dat eindexamen een eindcijfer van lager dan 6 heeft behaald.

B. Artikel 11 wordt gelezen:

Artikel 11

1. Het bevoegd gezag kan klassen vormen, splitsen en samenvoegen, en groepen vormen met inachtneming van de volgende leden.

2. Het totale aantal leraarlessen wordt berekend volgens de formule

$$L = \frac{l}{a} \times \frac{r+s}{2r}, \text{ waarbij}$$

L=het totale aantal leraarlessen;

l=het aantal leerlinglessen in het desbetreffende schooljaar, dat berekend wordt door het aantal leerlingen dat op 1 september als werkelijk schoolgaand is ingeschreven te vermenigvuldigen met het aantal wekelijkse lessen dat door hen wordt gevolgd;

a=het aantal leerlinglessen in het schooljaar 1982/1983, gedeeld door het aantal leraarlessen in dat schooljaar, welke deling wordt vermenigvuldigd met $\frac{r^1 + s^1}{2r^1}$. De uitkomst van deze berekening van a wordt vermenigvul-

digd met 1,041;

r¹ en r staan voor: het aantal leerlingen dat op 1 september van het schooljaar 1981/1982 onderscheidenlijk het voorafgaande schooljaar als werkelijk schoolgaand was ingeschreven;

s¹ en s staan voor: het aantal leerlingen dat op 1 februari van het schooljaar 1981/1982 onderscheidenlijk het voorafgaande schooljaar als werkelijk schoolgaand was ingeschreven.

De uitkomst van de formule $L = \frac{1}{a} \times \frac{r+s}{2r}$ wordt naar boven afgerond

op het naastbij gelegen gehele getal, met dien verstande dat ten aanzien van $\frac{r+s}{2r}$ geen afronding plaatsvindt.

De uitkomst van a wordt naar boven afgerond tot op 2 decimalen, met dien verstande dat ten aanzien van $\frac{r^1 + s^1}{2r^1}$ geen afronding plaatsvindt.

3. Het aantal leerlinglessen bedoeld in het voorgaande lid onder a wordt berekend door het aantal leerlingen dat op 1 september van het genoemde schooljaar als werkelijk schoolgaand was ingeschreven, te vermenigvuldigen met het aantal wekelijkse lessen dat door hen wordt gevolgd.

4. Bij de berekening van het aantal leerlingen worden leerlingen die reeds in een voorafgaand schooljaar al dan niet met goed gevolg het eindexamen aan de school of aan een gelijksoortige school hebben afgelegd, slechts meegeteld voor zover Onze minister zulks bij nader te stellen regelen bepaalt.

5. Onze minister kan in bijzondere gevallen, dan wel in verband met de aard van het onderwijs, afwijken van het bepaalde in het eerste en tweede lid.

ARTIKEL XIV

Het Eindexamenbesluit dagscholen m.e.a.o. (Stb. 1971, 670)⁸ wordt gewijzigd als volgt:

A. Na artikel 3 wordt een artikel 3a ingevoegd, luidende:

Artikel 3a

1. Een kandidaat die krachtens artikel 9a van het Besluit dagscholen m.e.a.o. is vrijgesteld van het volgen van onderwijs in een of meer examenvakken, is vrijgesteld van het afleggen van eindexamen in die vakken.

2. Een voor een voorafgaand eindexamen definitief afgewezen kandidaat ten aanzien van wie artikel 9a van het Besluit dagscholen m.e.a.o. geen toepassing heeft gevonden, legt eindexamen in alle eindexamenvakken af.

B. Na artikel 21 wordt een artikel 21a ingevoegd, luidende:

Artikel 21a

1. De kandidaat, bedoeld in artikel 3a, eerste lid, is geslaagd voor het eindexamen indien hij bij dit eindexamen en de voorgaande eindexamens aan de school of aan een gelijksoortige school een eindcijfer van 6 of meer heeft behaald voor alle vakken die te zamen een combinatie van examenvakken vormen als bedoeld in artikel 3.

2. De kandidaat bedoeld in artikel 3a, tweede lid, is geslaagd voor het eindexamen:

a. indien de eindcijfers, behaald bij dit eindexamen, voldoen aan artikel 21, tweede lid dan wel,

b. indien hij bij dit eindexamen en de voorgaande eindexamens aan de school of aan een gelijksoortige school een eindcijfer van 6 of meer heeft behaald voor alle vakken die te zamen een combinatie van examenvakken vormen als bedoeld in artikel 3.

3. In het geval dat een kandidaat volgens het voorgaande lid onder a is geslaagd, kan hij er voor kiezen, dat het door hem behaalde eindcijfer op de eindcijferlijst wordt vervangen door een hoger eindcijfer, door hem bij een voorgaand eindexamen aan de school of aan een gelijksoortige school behaald.

4. Onder de voorgaande eindexamens, bedoeld in dit artikel, zijn niet begrepen de eindexamens, afgelegd vóór de eindexamens van het schooljaar 1982-1983.

C. In artikel 24, zesde lid, wordt in plaats van «de in artikel 21, tweede lid, genoemde normen» gelezen:
de in artikel 21, tweede lid, en artikel 21a genoemde normen.

D. Na artikel 24 wordt een artikel 24a ingevoegd, luidende:

Artikel 24a

Aan de definitief afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor een of meer vakken een eindcijfer van 6 of meer heeft behaald, wordt een certificaat uitgereikt. Het certificaat vermeldt het vak of de vakken waarvoor hij een eindcijfer van 6 of meer heeft behaald, het voor dat vak of die vakken behaalde eindcijfer, alsmede de datum waarop de definitieve uitslag van het examen in elk vermeld vak is vastgesteld.

ARTIKEL XV

Aan artikel 37, derde lid, van het Eindexamenbesluit avondscholen m.e.a.o. (Stb. 1982, 504)⁸, wordt een volzin toegevoegd, luidende:

Met de in de voorgaande volzin bedoelde certificaten worden gelijkgesteld certificaten als bedoeld in artikel 24a van het Eindexamenbesluit dagscholen m.e.a.o.

ARTIKEL XVI

Het Besluit opleiding kleuterleidsters 1968 (Stb. 1968, 359)⁸ wordt gewijzigd als volgt:

A. In hoofdstuk III wordt na § 2 een § 2a ingevoegd, luidende:

§ 2a. *Afwijking van de lessentabel*

Artikel 16a

1. Het bevoegd gezag kan ten aanzien van een minderjarige leerling die in een voorafgaand schooljaar definitief voor het eindexamen aan de school dan wel aan een gelijksoortige school is afgewezen, op verzoek van diens ouders, voogden of verzorgers goedkeuren dat hij wordt vrijgesteld van het volgen van onderwijs in een of meer vakken, met dien verstande dat geen vrijstelling wordt gegeven ten aanzien van een vak waarvoor de leerling bij dat eindexamen een eindcijfer van lager dan 6 heeft behaald.

2. Ingeval de leerling meerderjarig is, wordt een verzoek als bedoeld in het eerste lid, door haar zelf ingediend.

B. Aan artikel 22 wordt een derde lid toegevoegd, luidende:

3. Leerlingen die in een voorafgaand schooljaar definitief voor het eindexamen aan de school dan wel aan een gelijksoortige school zijn afgewezen, worden slechts meegeteld voor zover Onze minister zulks bij nader te stellen regelen bepaalt.

C. Na artikel 47 worden twee artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 47a

1. Een kandidate die krachtens artikel 16a is vrijgesteld van het volgen van onderwijs in een of meer examenvakken, is vrijgesteld van het afleggen van eindexamen in die vakken.

2. Een candidate die voor een voorafgaand eindexamen definitief is afgewezen en ten aanzien van wie artikel 16a geen toepassing heeft gevonden, legt eindexamen in alle examenvakken af.

Artikel 47b

1. De candidate, bedoeld in artikel 47a, eerste lid, is geslaagd voor het eindexamen indien zij bij dit eindexamen en de voorgaande eindexamens aan de school of aan een gelijksoortige school een eindcijfer van 6 of meer heeft behaald voor alle vakken die te zamen voldoen aan artikel 29.

2. De candidate bedoeld in artikel 47a, tweede lid, is geslaagd voor het eindexamen:

a. indien de eindcijfers, behaald bij dit eindexamen, voldoen aan artikel 47, eerste lid en zij overigens voldoet aan de ter zake van haar geschiktheid in dit artikellid gestelde eis, dan wel

b. indien zij bij dit eindexamen en de voorgaande eindexamens aan de school of aan een gelijksoortige school een eindcijfer van 6 of meer heeft behaald voor alle vakken die te zamen voldoen aan artikel 29.

3. In het geval dat een candidate volgens het voorgaande lid onder a is geslaagd, kan zij er voor kiezen, dat het door haar behaalde eindcijfer op de eindcijferlijst wordt vervangen door een hoger eindcijfer, door haar bij een voorgaand eindexamen aan de school of aan een gelijksoortige school behaald.

4. Onder de voorgaande eindexamens, bedoeld in dit artikel, zijn niet begrepen de eindexamens, afgelegd vóór de eindexamens van het schooljaar 1982-1983.

D. In artikel 50, tweede lid, wordt na «artikel 47, eerste lid onder a, b en c» ingevoegd:
en in artikel 47b,

E. In artikel 51, vijfde lid, vervalt de punt achter de eerste volzin. Vervolgens wordt daaraan toegevoegd:
en in artikel 47b.

F. Artikel 57 wordt gelezen:

Artikel 57

De artikelen 47a en 47b zijn van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat in artikel 47b, tweede lid onder a, in plaats van artikel 47 wordt gelezen:
artikel 56.

ARTIKEL XVII

Het Besluit opleiding onderwijzers (Stb. 1968, 358)^a wordt gewijzigd als volgt:

A. In hoofdstuk III wordt na § 2 een § 2a ingevoegd, luidende:

§ 2a. *Afwijking van de lessentabel*

Artikel 19a

1. Het bevoegd gezag kan ten aanzien van een minderjarige leerling die in een voorafgaand schooljaar definitief voor het eindexamen aan de school dan wel aan een gelijksoortige school is afgewezen, op verzoek van diens ouders, voogden of verzorgers goedkeuren dat hij wordt vrijgesteld van het volgen van onderwijs in een of meer vakken, met dien verstande dat geen vrijstelling wordt gegeven ten aanzien van een vak waarvoor de leerling bij dat eindexamen een eindcijfer van lager dan 6 heeft behaald.

2. Ingeval de leerling meerderjarig is, wordt een verzoek als bedoeld in het eerste lid, door hem zelf ingediend.

B. Aan artikel 27 wordt een derde lid toegevoegd, luidende:

3. Leerlingen die in een voorafgaand schooljaar definitief voor een eindexamen aan de school dan wel aan een gelijksoortige school zijn afgewezen, worden slechts meegeteld voor zover Onze minister zulks bij nader te stellen regeling bepaalt.

C. Artikel 72 wordt gelezen:

Artikel 72

1. Een kandidaat die krachtens artikel 19a is vrijgesteld van het volgen van onderwijs in een of meer examenvakken, is vrijgesteld van het afleggen van eindexamen in die vakken.

2. Een kandidaat die voor een voorafgaand eindexamen definitief is afgewezen en ten aanzien van wie artikel 19a geen toepassing heeft gevonden, legt eindexamen in alle examenvakken af.

D. Na artikel 72 wordt een artikel 72a ingevoegd, luidende:

Artikel 72a

1. De kandidaat, bedoeld in artikel 72, eerste lid, is geslaagd voor het eindexamen indien hij bij dit eindexamen en de voorgaande eindexamens aan de school of aan een gelijksoortige school een eindcijfer van 6 of meer heeft behaald voor alle vakken die te zamen voldoen aan artikel 67.

2. De kandidaat bedoeld in artikel 72, tweede lid, is geslaagd voor het eindexamen:

a. indien de eindcijfers, behaald bij dit eindexamen, voldoen aan artikel 71 dan wel,

b. indien hij bij dit eindexamen en de voorgaande eindexamens aan de school of aan een gelijksoortige school een eindcijfer van 6 of meer heeft behaald voor alle vakken die te zamen voldoen aan artikel 67.

3. In het geval dat een kandidaat volgens het voorgaande lid onder a is geslaagd, kan hij er voor kiezen, dat het door hem behaalde eindcijfer op de eindcijferlijst wordt vervangen door een hoger eindcijfer, door hem bij een voorgaand eindexamen aan de school of aan een gelijksoortige school behaald.

4. Onder de voorgaande eindexamens, bedoeld in dit artikel, zijn niet begrepen de eindexamens, afgelegd vóór de eindexamens van het schooljaar 1982-1983.

ARTIKEL XVIII

In artikel 16, eerste lid onder a, van het Besluit proefprojecten deeltijd vervolg/beroepsonderwijs (Stb. 1983, 128) wordt in plaats van «16» gelezen: 16,68.

ARTIKEL XIX

In artikel 11, eerste lid, van het Besluit vormingswerk voor jeugdigen (Stb. 1970, 357)¹¹ wordt in plaats van «15» gelezen: 15,6.

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 9 augustus 1983, nr. 152.

¹ Laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 7 oktober 1982, Stb. 576

² Laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 9 juni 1983, Stb. 274

³ Laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 14 juli 1983, Stb. 361

⁴ Laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 15 juni 1983, Stb. 293

⁵ Laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 10 september 1981, Stb. 617

⁶ Laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 20 januari 1982, Stb. 32

⁷ Laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 28 juli 1981, Stb. 495

⁸ Laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 20 april 1983, Stb. 186

⁹ Laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 16 juli 1983, Stb. 364

¹⁰ Laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 30 augustus 1982, Stb. 504

¹¹ Laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 11 februari 1983, Stb. 102

ARTIKEL XX

Dit besluit treedt in werking met ingang van de tweede dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst, met dien verstande dat het niet eerder in werking treedt dan met ingang van 1 augustus 1983, met uitzondering van de artikelen II onder E, IV, V, VIII onder B voor zover het artikel 10c betreft, XIV onder C, en XV die terugwerken tot 1 mei 1983 en met dien verstande dat de artikelen II onder A tot en met D, VIII onder B voor zover het de artikelen 10a en 10b betreft, X, XII, XIV onder A en B, XVI onder C en D, en XVII onder C en D voor het eerst van toepassing zullen zijn op de eindexamens van het school schooljaar 1983-1984.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State en aan de Algemene Rekenkamer.

Tavarnelle, 25 juli 1983

Beatrix

De minister van onderwijs en wetenschappen a.i.,
P. Winsemius

De minister van landbouw en visserij a.i.,
P. Winsemius

Uitgegeven de *negenentwintigste* juli 1983

De Minister van Justitie a.i.,
P. Winsemius

NOTA VAN TOELICHTING

Het onderhavige ontwerp-besluit beoogt uitvoering te geven aan een aantal maatregelen die zijn opgenomen in de begroting van het Departement van Onderwijs en Wetenschappen voor het dienstjaar 1983, zoals aanvaard door de Staten-Generaal.

Het gaat met name om de volgende maatregelen:

- a. een beperking van het aantal leraarlessen dat voor bekostiging in aanmerking komt, met 3,5% voor het lager beroepsonderwijs (met uitzondering van het individueel lager beroepsonderwijs) en 4,1% voor het overig voortgezet onderwijs (met uitzondering van het hoger beroepsonderwijs, het i.b.o. en de voltijd proefprojecten nieuw vervolg/beroepsonderwijs);
- b. het niet volledig meetellen van leerlingen die zijn afgewezen voor het eindexamen aan een school en daarna doubleren aan dezelfde school of aan een andere school van dezelfde soort;
- c. de regelingen die in het kader van de onder b genoemde maatregel zijn getroffen.

ad a

Bij schoolsoorten waarvoor in inrichtingsbesluiten de berekening van het totale aantal, voor bekostiging in aanmerking komende leraarlessen volgens een leraarlessenformule is voorgeschreven, is de beperking aangebracht door op die formule een vermenigvuldigingsfactor van 0,959 toe te passen (dagscholen voor v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o., avondscholen voor v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-m.e.a.o., de afdeling interim algemene schakelopleiding bij het middelbaar huishoud- en nijverheidsonderwijs).

Bij het lager en middelbaar beroepsonderwijs (met uitzondering van de hierboven genoemde afdeling intas) wordt in de inrichtingsbesluiten een berekeningswijze gehanteerd die bestaat uit een samenstel van bepalingen met een grens (het gemiddeld aantal leerlingen per lerarenlesuur) die niet mag worden overschreden. Gezien het feit, dat de scholen in meer of mindere mate boven deze grens zitten, moest een andere oplossing worden gevonden om de beperking van het aantal leraarlessen te realiseren.

Door het enkel verhogen van de betreffende grens met 3,5% of 4,1% zou de benodigde besparing op het aantal leraarlessen niet worden bereikt. De percentages zouden dan aanmerkelijk hoger moeten liggen. Dat zou tot gevolg hebben, dat scholen die om onderwijskundige redenen noodzakelijk op of dichtbij de grens zitten, aanmerkelijk meer leraarlessen zouden moeten inleveren dan scholen die thans met een hoger gemiddeld aantal leerlingen per lerarenlesuur onderwijskundig blijkbaar ook redelijk kunnen functioneren. Gezien het streven om per 1 augustus 1984 ook voor het beroepsonderwijs een leraarlessenformule in te voeren, is als tussentijdse en tijdelijke oplossing daarom gekozen voor een regeling die uitgaat van de toestand waarin de school zich in het schooljaar 1982-1983 bevindt, en wel door het gemiddeld aantal leerlingen per lerarenlesuur in dat schooljaar te «bevriezen». De ondergetekenden zijn zich ervan bewust, dat de gekozen oplossing niet ideaal is, maar prefereren deze pragmatische aanpak als tijdelijke oplossing boven een andere waaraan eveneens bezwaren zijn verbonden.

Voor die schoolsoorten waarvan de inrichting niet bij algemene maatregel van bestuur is geregeld, is de beperking van het totale aantal leraarlessen per circulaire geregeld.

Voor wat betreft het i.b.o. dient nog te worden opgemerkt, dat de minimum gemiddelde groepsgrootte kan worden verlaagd van 13,4 naar 13,2.

ad b

Kandidaten die definitief voor het eindexamen zijn afgewezen en daarna doubleren aan dezelfde school of aan een andere school van dezelfde soort

en die voor 1 augustus van het desbetreffende schooljaar 16 jaar of ouder zijn, zullen slechts voor 10% meetellen bij de berekening van het aantal leraarlessen van de school. Geslaagde kandidaten die om hen moverende redenen (b.v. ten behoeve van een betere profilering) het daaropvolgende schooljaar opnieuw eindexamen doen, worden in het geheel niet meegeteld. In de desbetreffende bepalingen is voor e.e.a. een algemene formulering gebruikt, teneinde een gedetailleerde regeling van de diverse percentages (0-10-100) te vermijden.

ad c

Met betrekking tot de afgewezen kandidaten zijn in het voorliggende ontwerp de volgende regelingen neergelegd:

1. Afgewezen kandidaten die doubleren aan dezelfde school of aan een gelijksoortige school, zijn volledig ingeschreven leerlingen; in beginsel moet het volledig lesprogramma worden aangeboden en gevolgd. Het bevoegd gezag kan echter op verzoek van de ouders een leerling vrijstellen van het volgen van onderwijs in een of meer vakken. Dit kunnen zijn die vakken waarvoor de leerling een voldoende eindcijfer bij het eindexamen heeft behaald en niet-examenvakken. Vrijstelling van het volgen van een eindexamenvak leidt tot vrijstelling van het afleggen van eindexamen in dat vak. Deze regeling is deels neergelegd in de inrichtingsbesluiten, deels in de eindexamenbesluiten. Ook kan het bevoegd gezag goedkeuren dat de leerling in een ander vak examen aflegt dan in een vak waarvoor hij bij zijn vorig examen onvoldoende had.

2. Afgewezen kandidaten die de school verlaten en niet naar een andere school van dezelfde soort gaan, ontvangen een certificaat voor de vakken waarin zij een voldoende eindcijfer hebben behaald. Zij kunnen dit certificaat overleggen ten behoeve van een diploma van de avondschool of van de staatsexamencommissie. De hiertoe noodzakelijke voorzieningen zijn behalve in het Besluit staatsexamens v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o. 1978 aangebracht in de eindexamenbesluiten van die schoolsoorten die naast de dagopleiding tevens een avondopleiding kennen.

Bij het diploma v.w.o. doet zich het probleem voor, dat het eindexamen bij het dagonderwijs 7 vakken omvat, en bij het avondonderwijs (bij het staatsexamen voor kandidaten die 21 jaar of ouder zijn) slechts 6. Teneinde te voorkomen, dat een bij de dagschool afgewezen kandidaat met zes voldoende eindcijfers zonder meer het diploma v.w.o. van de avondschool of van de staatsexamencommissie zou kunnen verkrijgen, is in het Eindexamenbesluit avondscholen v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o. en het Besluit staatsexamens v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o. 1978 de bepaling opgenomen dat, indien de kandidaat gebruik maakt van een dagschoolcertificaat, het eindexamen zeven vakken moet omvatten.

3. Het ontwerp-besluit bevat voor afgewezen eindexamenkandidaten die voor de tweede of derde keer eindexamen afleggen, de volgende regeling:

a. een kandidaat die uitsluitend eindexamen aflegt in enkele vakken van zijn examenpakket, mag de bij voorgaande eindexamens behaalde voldoendes voor de overige vakken van dat pakket overnemen voor de uitslag van het eindexamen. Hij is geslaagd indien hij voor alle vakken van zijn examenpakket een cijfer van 6 of meer heeft behaald.

b. een kandidaat die het volledige eindexamen overdoet kan het diploma op tweeërlei wijze verkrijgen:

– indien hij met toepassing van de normale regels van slagen en zakken op de gehele reeks van eindcijfers, geslaagd is, dan wel

– indien hij met overneming van de bij voorgaande eindexamens behaalde voldoende eindcijfers, voor alle vakken van zijn examenpakket een cijfer van 6 of meer heeft behaald.

De mogelijkheid om de bij voorgaande eindexamens behaalde voldoende eindcijfers voor de bepaling van de uitslag van het eindexamen over te

nemen, geldt niet voor de kandidaat die het volledige eindexamen aflegt en voor wie de uitslag wordt bepaald volgens de normale regels van slagen en afwijzen (met compensatiemogelijkheid). Zou hij volgens deze regels niet slagen, dan kan hij gebruik maken van de mogelijkheid, de bij voorgaande eindexamens behaalde voldoende eindcijfers over te nemen teneinde alsnog te slagen.

Voorts is bepaald, dat de doublerende eindexamenkandidaat die een volledig eindexamen heeft afgelegd en geslaagd is op grond van de normale regels van slagen en zakken, er voor kan kiezen dat op zijn eindcijferlijst een eindcijfer, behaald bij zijn laatste examen, vervangen wordt door een hoger eindcijfer, behaald bij een vorig examen. Dit is gedaan om hem niet in nadeliger positie te plaatsen ten opzichte van de kandidaat die op grond van een vrijstelling uitsluitend eindexamen aflegt in enkele vakken en voor de uitslag van het examen de door hem bij voorgaande eindexamens behaalde eindcijfers mag overnemen.

Voorbeeld: havo-kandidaat met de volgende eindcijfers:

eerste examen 4 6 6 6 6 7 – totaal 35: afgewezen

tweede examen 5 6 6 6 9 5 – totaal 37: geslaagd

Hij mag op zijn eindcijferlijst laten vermelden: 5 6 6 6 9 7

De nieuwe vrijstellingsregeling is neergelegd in de eindexamenbesluiten van de betrokken schoolsoorten. Bij het middelbaar laboratoriumonderwijs doet zich de situatie voor, dat dit onderwijs wel een eindexamenbesluit kent, maar geen inrichtingsbesluit (z.g. artikel 24 (3)-school). Gezien de nauwe verwevenheid van het middelbaar laboratoriumonderwijs met de scholen voor hoger laboratoriumonderwijs (waarvoor de regeling niet geldt) lijkt het niet opportuun, de nieuwe vrijstellingsregeling voor het middelbaar laboratoriumonderwijs in te voeren, te meer waar dit onderwijs reeds een adequate vrijstellingsregeling kent. De bovenbedoelde regelingen gelden evenmin voor het middelbaar landbouwonderwijs.

Tenslotte dient te worden vermeld, dat in artikel VIII in het voorgestelde artikel 1 van het Interim-eindexamenbesluit m.t.o. de definitie van «school» is gewijzigd. De in dat artikel onder b tot en met m, en o genoemde scholen komen niet meer voor in het Besluit, houdende uitvoering van artikel 24, derde lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs, en zijn middelbare technische dagscholen, als bedoeld in het Besluit m.t.o.

De maatregelen inzake de korting op de leraarlessen en het niet volledig meetellen van afgewezen kandidaten die doubleren, treden in werking met ingang van 1 augustus 1983. Aan de certificatenregelingen is terugwerkende kracht gegeven tot 1 mei 1983, terwijl de regelingen inzake vrijstelling bij de eindexamens voor het eerst toepassing zullen vinden op de eindexamens van het schooljaar 1983–1984.

De staatssecretaris van onderwijs en wetenschappen,
N. J. Ginjaar-Maas

De minister van landbouw en visserij,
G. J. M. Braks